

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/68/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714205053
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2714205053.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti žalovanému: P. L., nar. XX. Y. XXXX, bytom R., L. XXX/XX, za účasti Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Košice, Park Angelinum 2, zastúpeného advokátom: Mgr. Peter Masarovič, Košice, Park Angelinum 2, o 1.471,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 27. októbra 2015 č. k. 5C/279/2014-67 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia, že v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 27.11.2009, sú neprijateľné podmienky uvedené v bode 14.1, v bode 14.2 a v bode 14.4 a v časti určenia, že v zmluve o revolvingovom úvere č. 8100026095 je neprijateľná podmienka v bode 8.1, ako i v časti určenia týchto zmluvných podmienok za neplatné, r u š í .

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane žalovaného m e n í tak, že Združeniu na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923, nepriznáva náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie sumy 1.471,65 eur a úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne od 15. apríla 2011 do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného (k rukám jeho právneho zástupcu) trovy právneho zastúpenia vo výške 159,52 eur. Súd prvej inštancie súčasne určil neprijateľnosť a neplatnosť zmluvných podmienok, obsiahnutých v Zmluve o revolvingovom úvere, uzatvorenej medzi stranami konania 27. novembra 2009, v bode 14.1. v znení: „V prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru alebo jej časti o viac ako: a) 15 (pätnásť) dní po termíne splatnosti je Veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 8% z výšky dlžnej splátky, a ďalej b) 30 (tridsať) dní po termíne splatnosti je Veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v čl. 14, ods. 14.1 písm. a) tejto Zmluvy o RÚ úhradu zmluvnej pokuty vo výške 13% z výšky dlžnej splátky“, a v bode 14.2. v znení: „V prípade omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2,) s úhradou záväzkov, ktoré sa z dôvodu omeškania dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2,) s úhradou splátky úveru o viac ako tri mesiace stali podľa čl. 13 ods. 13.1. písm. a) tejto zmluvy o RÚ okamžite splatnými, je Veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v ods. 14.1. úhradu zmluvnej pokuty vo výške 30% zo sumy nesplatených splátok“, a v bode 14.4. v znení: „V prípade, že dlžník (spoludlžník 1, spoludlžník 2,) neuhradí všetky svoje peňažné záväzky podľa tejto zmluvy o RÚ v lehote do 30 (tridsiatich) dní odo

dňa, kedy sa podľa článku 13 ods. 13.1. písm. a) tejto zmluvy o RÚ stali okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka (spoludlžníka 1, spoludlžníka 2,) je Veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v ods. 14.1. a 14.2. zmluvnú pokutu vo výške 0,20% zo sumy nesplatených splátok za každý deň omeškania“, ako i určil, za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku tiež v bode 8.1. v znení: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako úver/revolving) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 108,44 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 59,15 eur v prípade ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý“. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 497 ObZ (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 4 písm. k/, ods. 5, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 544 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 5b ZoOS (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov), § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ (zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov), § 18, § 24, § 25 ods. 1, § 93 ods. 2, 4, § 101, § 137 ods. 1, § 153 ods. 3, 4 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, účinný do 30. júna 2016). Vecne zdôvodnil uzavretou Zmluvou o revolvingovom úvere medzi účastníkmi konania dňa 27. novembra 2009, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.095,40 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať mesačnými splátkami vo výške 66,95 eur, v počte splátok 30. Z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou splátky č. 12 o viac ako tri mesiace, žalobkyňa si uplatnila právo na zosplatenie dlhu (§ 565 O. z.), teda na okamžitú splatnosť úveru, žalovaný bol preto povinný zaplatiť celú dlžnú 1.471,65 eur do 14. apríla 2011. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania kvalifikoval súd prvej inštancie ako vzťah spotrebiteľský, v dôsledku čoho bol daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 5b ZoOS, ktoré bránilo priznať premlčané plnenie poskytovateľovi služby (voči spotrebiteľovi). Z oznámenia o zosplatení dlhu zo 7. marca 2011 mal súd prvej inštancie preukázané uplatnenie práva žalobkyne a vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, nastalej po uplynutí 15 dní od doručenia oznámenia (31. marca 2011). Trojročná premlčacia doba začala plynúť 15. apríla 2011 a uplynula 15. apríla 2014. Vzhľadom na podanie žaloby na súde až dňa 18. augusta 2014, žalobkyňa tak učinila po uplynutí trojročnej premlčacej doby a preto uplatňované právo nebolo možné žalobkyni priznať. Žaloba bola zamietnutá. Súd prvej inštancie súčasne konštatoval, že z výpisu z účtu žalobkyne mal preukázané, že žalovanému bola reálne poukázaná suma len vo výške 986,96 eur a nie 1.095,40 eur (podľa zmluvy). Znížené plnenie bolo spôsobené odpočítaním odplaty vo výške 108,44 eur za službu v zmysle čl. 8 ods. 8.1 písm. a/ Dohody o poskytnutí služby, ktorá odplata mala predstavovať odmenu za odklad splátok úveru. Súd prvej inštancie označil túto dohodu o poskytnutí služby (odmena za odklad splátok úveru vo výške 108,40 eur) za neplatnú, keďže oprávňovala žalobkyňu na neprimerane vysokú zmluvnú odmenu za poskytnutie služby pri poskytnutí úveru a na jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov. Preto bola výrazne neprospešná pre žalovaného ako spotrebiteľa. Neprimeraná výška tejto odmeny, dosahovala sumu troch splátok, ktoré mohli byť odložené. Za neprijateľné a teda neplatné zmluvné podmienky označil súd prvej inštancie aj zmluvné dojednanie o zmluvných pokutách v prípade omeškania dlžníka. Zo zmluvných dojednaní vyplývalo, že sankcie podľa čl. 14 sa mohli kumulovať za rovnaké omeškание dlžníka s úhradou splátky úveru. Veriteľ mohol požadovať zmluvnú pokutu 0,2% z výšky splátky za každý deň omeškania, následne ďalšiu zmluvnú pokutu 8% z výšky dlžnej splátky po 15 dňoch omeškania a po 30 dňoch omeškania mohol požadovať zmluvnú pokutu vo výške 13% z výšky dlžnej splátky. V prípade omeškania viac ako 3 mesiace mohol žiadať úhradu zmluvnej pokuty až v rozsahu 30% zo sumy nesplatených splátok. Uvedenú kumuláciu sankcií, označil súd prvej inštancie za dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, najmä ak takéto porušenie môže byť sankcionované aj uplatnením zákonného úroku z omeškania. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ O. z. za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, zaplataenie neprimerane vysokej sankcie spojenej s nesplnením záväzku. Na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie poukázal na Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj judikatúru Súdneho dvora Európskej únie. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných podmienok a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou niektorý spotrebiteľ chránil a iný nie. Dojednanie o zmluvnej pokute v bode 14 Zmluvy nebolo datované a spotrebiteľom podpísané.

Súd prvej inštancie nemal za preukázané, že konkrétne zmluvné podmienky boli pripojené k zmluve o úvere. Nebola preto naplnená podmienka dodržania písomnej formy v uzavretej zmluve. Žalobkyňa, ktorá ukryla základné zmluvné podmienky do zmluvných dojednaní, postupovala v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, ktorú bola povinná dodržať. Súd prvej inštancie preto aj bez návrhu vyslovil, že označené podmienky používané v zmluve sú podmienkami neprijateľnými a neplatnými. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, vznikol nárok na náhradu trov konania. Z dôvodu, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, ako ani trovy nevyčíslil, pričom zo spisu vznik trov žalovaného nevyplýval, náhrada trov konania žalovanému priznaná nebola. Žalobkyni súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane žalovaného, v celkovej výške 159,52 eur. Trovy pozostávali z odmeny zástupcu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci), vo výške 71,37 eur za jeden úkon, ako i režijný paušál 2x 8,39 eur. Trovy právneho zastúpenia považoval súd prvej inštancie za účelne vynaložené, vzhľadom k tomu, že vedľajší účastník sa vecne vyjadroval k premlčaniu nároku žalobkyne i k nedostatkom zmluvy o úvere, neprijateľnosti zmluvných podmienok, poukazujúc tiež na nekalé obchodné praktiky žalobkyne, pred ktorými mal byť spotrebiteľ chránený.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa v časti výrokov o určení neprijateľných podmienok a náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, navrhujúce jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia, keďže nebolo posudzované, či dané ustanovenie zmluvy (čl. 8 ods. 1) má individuálnu povahu, ako ani to, že výška odplaty podľa dohody o poskytnutí služby je cenou, na ktorú sa v zmysle platnej právnej úpravy závery o neprijateľnosti nemohli vzťahovať. Dohoda o poskytnutí služby bola podpisovaná osobitne. Dĺžnik podpísaním tlačiva žiadosti/zmluvy neprístupuje a neuzatvára automaticky dohodu o poskytnutí služby. Preukazuje to aj grafické rozlíšenie zmluvy. Žalovaný uzavrel dohodu slobodne a dobrovoľne, vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcimi. Súd prvej inštancie nemal základný predpoklad preto, aby sa vôbec neprijateľnou podmienkou mohol zaoberať. Pojem individuálne dohodnuté nemá povahu určenú všeobecným zmluvným právom, ale má špecifiká vyplývajúce z osobitosti spotrebiteľských vzťahov. Predmetom dohody o poskytnutí služby bolo odplatné prevzatie záväzku veriteľom poskytnúť odklad splatnosti maximálne troch splátok. Jednalo sa o úpravu situácie, ktorá by sa nedala nahradiť zákonnou úpravou. Zákon žiaden odklad splátok neupravuje a už vôbec nie povinnosť veriteľa poskytnúť ho bezodplatne. Súd prvej inštancie nezdôvodnil, na základe akých kritérií považoval predmetné ustanovenie za individuálne nedohodnuté a nekonkretizoval nerovnováhu a hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Obdobne za nepreskúmateľné, vecne nesprávne, označila žalobkyňa aj rozhodnutie v napadnutej časti čl. 14 ods. 14.1, 14.2 a 14.4 zmluvných dojednaní. Súd prvej inštancie svojím postupom odňal žalobkyni právo konať pred súdom. Ustanovenie § 153 ods. 4 O. s. p. oprávňovalo súd prvej inštancie, aby aj bez návrhu, uviedol vo výroku rozhodnutia zmluvné ustanovenia ako neprijateľnú podmienku, avšak za predpokladu, že nárok na základe takejto podmienky nebol priznaný, že bolo uložené vydanie bezdôvodného obohatenia alebo že súd rozhodoval o návrhu na takéto určenie. Len v týchto prípadoch mohol súd prvej inštancie neprijateľnosť konštatovať aj priamo vo výroku rozhodnutia. Predmetom konania však nebol žiaden z uvedených nárokov, vymedzených v označenom ustanovení zákona. Súd prvej inštancie neprijateľnosť ustanovení hodnotí na základe toho, že ich spája (resp. ich dôsledky). Záver je pritom vyvodený len z posudzovania výšky zmluvnej pokuty, za predpokladu, že by malo dôjsť k uplatneniu zmluvnej sankcie. Právna úprava vyžadovala, aby neprimerane vysoká suma bol dostatočne zdôvodnená. V posudzovaní však chýba základný prvok, kedy je trvajúce omeškanie spôsobené dĺžnikom. Neprijateľnosť zmluvných pokút sa odvodzuje od skutočností spojených s dlhotrvajúcim omeškaním s plnením záväzku. Neprimeranosť ale nehodnotí s ohľadom na základné prvky, ktoré pri posudzovaní zmluvnej pokuty prichádzajú do úvahy. Záver o neprimeranosti bol preto predčasný. Na podporu svojej argumentácie označila žalobkyňa rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp. zn. 5Co/16/2010. Skutočnosť, že je niečo upravené v obchodných podmienkach, ešte nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Nebolo zohľadnené, že k uplatneniu sankcií podľa 14.2 nemusí nikdy dôjsť, aj keby vznikol nárok na sankciu podľa 14.1. Absentuje akékoľvek zdôvodnenie neprijateľnosti v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 k/ O. z., vo vzťahu k obojm zmluvným ustanoveniam. Žalobkyňa nenamietala právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, avšak rozhodnutie o priznaní mu náhrady trov právneho zastúpenia označila za nedôvodné a nesprávne. Vedľajší účastník by svoju úlohu, pomoci žalovanému, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci. Trovy boli priznané napriek nepredloženiu súhlasu žalovaného s účasťou vedľajšieho účastníka

v konaní. Podľa odbornej literatúry takýto postup mal byť daný. Podstatnou podmienkou vedľajšieho účasti je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať. Túto požiadavku právna prax formulovala aj pred 1. januárom 2015, kedy bola podmienka prevzatá do normatívneho textu O. s. p.. Nešlo o zavedenie nových pravidiel, len o ich spresnenie. Uvedené vyplýva aj z dôvodovej správy k dotknutému ustanoveniu. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/958/2014 už samotný vstup vedľajšieho účastníka bol neúčelný. Jeho úlohou nebola nevyhnutná ochrana žalovaného ako spotrebiteľa v porovnaní s obdobím právnej úpravy do 1. mája 2004. Súd bol už povinný z úradnej povinnosti prihliadať na nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách i na premlčanie uplatňovaného práva žalobkyne. Keďže účasť vedľajšieho účastníka nebola zákonná, ani priznanie náhrady trov právneho zastúpenia nemôže mať oporu v zákone.

3. Vedľajší účastník na strane žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť. Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. bola daná možnosť právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, zúčastniť sa konania ako vedľajší účastník popri žalobcovi alebo žalovanom. Z podania vedľajšieho účastníka vyplýva, že v konaní vzniesol námietku premlčania, ako i poukázal na ustanovenie § 54 ods. 1 O. z.. Predmetná vec sa týka práva Európskej únie, s čím súvisí silná ochrana spotrebiteľov. Vedľajší účastník navrhoval žalobu zamietnuť. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie na to poukazujú. Vedľajší účastník sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorým určil za neprijateľnú podmienku zmluvné dojednanie v bode 14.1, 14.2, 14.4 a 8.1 predmetnej zmluvy. Služba advokáta u právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv je pochopiteľná a logická, pretože úspech v konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosť toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady spojené so zastúpením spotrebiteľa sú preto v zásade účelné, čo sa v plnej miere vzťahuje aj na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/219/2012). V niektorých prípadoch súdy neprihliadali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, ako ani na premlčanie a svojimi rozhodnutiami zaväzovali žalovaných plniť v celom rozsahu. Bolo poukázané na konkrétne rozhodnutia súdov prvej inštancie. Žalobkyňa v zastúpení advokáta, si v tomto konaní uplatnila nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, napriek tomu, že žalobný návrh má formulárový charakter. Vedľajší účastník musel podrobne žalobu, ako i prílohy preštudovať a posúdiť z hľadiska právnej ochrany o spotrebiteľských úveroch. Podanie vedľajšieho účastníka nie je všeobecné, ale konkrétne a individuálne, vyjadrujúce sa k žalobe. Do základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi nesporne platí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, má zásadne právo aj na náhradu trov konania, súvisiace s právnou pomocou poskytovanou advokátom. V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-279/09 spotrebiteľ má právo na advokáta, ako i na náhradu trov konania. Podľa nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2257/08 nie je možné prostredníctvom pojmu účelný vymedzovať kategórie subjektov, ktoré by mali z hľadiska právneho odlišné postavenie a takto im upierať právo na náhradu trov konania. K oznámeniu vstupu vedľajšieho účastníka došlo pred účinnosťou novely O. s. p. a preto vzhľadom na zákaz retroaktivity ju nemožno vzťahovať späť na podmienky vstupu vedľajšieho účastníka pred účinnosťou zákona. Podľa § 355 veta druhá O. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, ostávajú zachované. Rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave (sp. zn. 11Co/735/2014 a 26Co/266/2015) bola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Aj v skutkovo jednoduchej a po právnej stránke menej zložitej veci je akceptovateľné, aby bol účastník zastúpený advokátom. V združení sú angažovaní laici z oblasti práva a preto je dané právo na zastúpenie advokátom. Nebolo možné na daný prípad aplikovať ani ustanovenie § 150 O. s. p., pre absenciu okolností odôvodňujúcich použitie tohto ustanovenia. Porušenie práva účastníka zvoliť si ako zástupcu advokáta, je v rozpore s ústavným princípom rovnosti účastníkov súdneho konania. Bolo poukázané na ďalšie rozhodnutia krajských súdov, na podporu argumentácie vedľajšieho účastníka.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

5. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť CSP. Odvolací súd, prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia už podľa tohto zákona. Keďže odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti a dôvodnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinného do 30. júna 2016). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. augusta 2016 sp. zn. 6Cdo 177/2014).

7. Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobkyňou a žalovaným ako spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto spĺňa definičné znaky označujúce jej subjekty, a to spotrebiteľa (osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti).

8. Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Ak by sa jej úprava obsiahnutá v smerniciach komunitárneho práva prevzala do vnútroštátneho právneho poriadku nesprávne, napr. zúžene, mohol by sa dotknutý subjekt (spotrebiteľ) domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskej únie a žiadať o posúdenie nesúladu národnej úpravy s príslušnou smernicou. Vzhľadom na naderadenosť komunitárneho práva ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa smerníc (predovšetkým čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, chrániaci situáciu znevýhodneného postavenia spotrebiteľa a smerujúci k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou), je povinnosťou súdov reflektovať obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach, ako aj vnútroštátne normy na ochranu spotrebiteľa.

9. Ustanovenie § 53 O. z. sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich používanie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 O. z.). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pritom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré dodávateľ vopred pripravil a používa vo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

10. Ak súd prvej inštancie mienil ex offa určiť v súdnom spore zo spotrebiteľskej zmluvy, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná, mal umožniť stranám konania vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným. Inak v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky odňal strane (žalobkyni) možnosť konať pred súdom. Konanie vo veci samej je možné začať len na návrh strany konania (podaním žaloby). Predmetom konania nebolo ale určenie zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve (alebo vo všeobecných obchodných podmienkach) za neplatnú. Z obsahu spisu nevyplývalo, že súd prvej inštancie umožnil žalobkyni vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnej zmluvnej podmienky ex offa. Nejednalo sa ani o prípad nepriznania plnenia dodávateľovi z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Predmetom konania nebolo uplatňovanie zmluvnej pokuty, podľa bodu 14.1, bodu 14.2, bodu 14.4 Zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100026095 z 27. novembra 2009, ako ani zaplatenie odplaty za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru, podľa bodu 8.1 Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100026095 z 27. novembra 2009. Nešlo ani o procesnú situáciu uloženia povinnosti vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradenie škody alebo zaplatenie

primeraného finančného zadosťučinenia. Nebol preto naplnený zákonom stanovený postup podľa ustanovenia § 153 ods. 3 a 4 O. s. p..

11. Zákonné zmocnenie pre súd podľa § 153 ods. 4 O. s. p., vyplývalo z čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. K imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok. Čl. 2 ods. 2 Ústavy vytvára právnu istotu tiež v tom, že žiaden orgán štátu (odlišný od zákonodarcu) nie je oprávnený samostatne a podľa vlastnej úvahy rozhodnúť, kedy a za akých podmienok nebude konať v rozsahu zákona a zákonom ustanoveným spôsobom. Právnej istote ako nedielnej súčasť právneho štátu podľa čl. 1 Ústavy preto nezodpovedá taký stav (situácia), ktorý by orgánu štátu umožňoval konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad rámec zákona a tiež iným ako zákonom ustanoveným postupom (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 3/98, sp. zn. PL. ÚS 36/95).

12. Konanie pred súdom má zabezpečiť pre strany konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process). Preto im musí byť vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť uplatňovanie (realizáciu) svojich procesných práv (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 85/2015-17 z 12. februára 2015). O. s. p. stojí na zásade predvídateľnosti rozhodnutí súdom. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovoval, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 42/2010).

13. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznával O. s. p. za účelom ochrany jeho práv a chránených záujmov. Tým dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ktorému neprináleží nahrádzať konanie pred súdom prvej inštancie. V prípade určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, súdom ex officio, bez návrhu a bez poskytnutia možnosti stranám, vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, súdne rozhodnutie nespĺňa požiadavku predvídateľnosti, čím došlo k odňatiu žalobkyni možnosť konať pred súdom a porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Z dôvodu, že neboli naplnené zákonom stanovené podmienky pre určenie neprijateľných zmluvných podmienok za neplatné ex offo, aj bez návrhu, odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o určení neprijateľných zmluvných podmienok za neplatné podľa § 389 ods. 1. písm. b/ CSP. Prijatím nového procesného kódexu bolo zavedené osobitné konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 CSP a nasl.), v ktorom súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. Vec tak nebola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§391 ods. 1 CSP) a vzhľadom i na dôvody vedúce k zrušeniu rozhodnutia, nebol daný dôvod zaoberať sa ďalšími odvolacími námietkami proti napadnutej časti rozhodnutia.

15. Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

16. Súd prvej inštancie hoci správne označil ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého vznikol nárok na náhradu trov konania úspešnému žalovanému, avšak nesprávne priznal náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

17. Od práva účastníka (vedľajšieho účastníka) obrátiť sa na súd prostredníctvom právneho zástupcu, ktoré odvolací súd nespochybňuje, je však potrebné odlíšiť právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Náhrada trov konania je obmedzená len na náhradu trov účelne vynaložených (na uplatňovanie alebo bránenie práva). Posúdenie účelnosti je závislé od konkrétnych okolností danej veci. Vedľajší účastník bol občianskym združením, ktoré vzniklo za účelom naplnenia legitímneho cieľa, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Predstavoval subjekt plne spôsobilý poskytovať ochranu vo veciach sporu občana - spotrebiteľa v súdnych, ako aj mimosúdnych sporoch. Procesná

ochrana spotrebiteľa v sporovom konaní naplňala zmysel a účel vzniku združenia práve v tom, aby spotrebiteľ nebol odkázaný na poskytovanie právnej pomoci prostredníctvom právneho zástupcu - advokáta. Ak vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa využilo svoje procesné právo na zastupovanie v konaní právnym zástupcom - advokátom, súčasne nieslo aj procesnú zodpovednosť, spojenú s posudzovaním účelnosti vynaložených trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia. Priznať možno len náhradu trov potrebných (nevyhnutných) na účelné bránenie práva, ktoré sa objektívne považujú za vynaložené účelne. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7MCdo 1/2014).

18. Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavného princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 9/2013).

19. Ustanovenie § 5b ZoOS (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) s účinnosťou od 1. mája 2014 zakotvilo povinnosť súdu v každom konaní preskúmať, či nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi nie je premlčaný alebo či nie je daná iná zákonná prekážka, ktorá by neumožňovala nárok po práve priznať. Uvedené zákonné ustanovenie zahŕňa povinnosť súdu ex offa (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na všetky neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie v Luxemburgu C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro). Na vyrovnanie zdanlivej (formálnej) zmluvnej rovnováhy zákonodarca reagoval legislatívnymi zmenami, konkrétne aj právnou úpravou procesného postavenia združenia, ktoré ako právnická osoba mohlo na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaní pred štátnymi orgánmi (§ 25 ods. 2 ZoOS), ako aj dotknutým ustanovením § 5b uvedeného zákona a v tom čase aktuálnou úpravou vedľajšieho účastníctva združenia v súdnom konaní (§ 93 ods. 3 veta druhá O. s. p.).

20. Ak sa vedľajší účastník na strane žalovaného za uvedeného platného právneho stavu rozhodol udeliť plnomocenstvo na svoje zastupovanie v súdnom konaní právnemu zástupcovi - advokátovi, nesie dôsledky s tým spojené a to v podobe vyhodnotenia neúčelného charakteru vynaložených trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka. Z dôvodu, že súd prvého stupňa ex offa (z úradnej povinnosti) prihliadal na všetky zákonné prekážky brániace priznať žalobkyni plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovanému v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nákladov na právne zastupovanie. S poukazom na to, uplatňované trovy právneho zastúpenia občianskym združením prostredníctvom právneho zástupcu nesledujú legitímny cieľ, ktorým je nastolenie rovnováhy medzi spotrebiteľom a poskytovateľom služby, ale samouúčelné vytváranie trov.

21. Podľa § 2 O. s. p. bol súd povinný dbať, aby nedochádzalo k zneužívaniu práv na úkor fyzických alebo právnických osôb. Zákaz zneužitia práva zabezpečuje, aby aj uplatňovanie náhrady trov konania nepredstavovalo dôsledok zneužitia noriem procesného práva. Ak si vedľajší účastník uplatnil trovy právneho zastúpenia, predstavujúce odmenu za činnosť právneho zástupcu, ktorý musel žalobný návrh a jeho prílohy náležite preštudovať a posúdiť z hľadiska právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv a následne podať v danej veci konkrétne kvalifikované vyjadrenie, nemožno mu náhradu takýchto trov priznať. Rovnaká povinnosť totiž už prislúchala s poukazom na vyššie uvedené súdu (ex offa) a vynaložené trovy právneho zastúpenia v súvislosti so zastupovaním vedľajšieho účastníka nemožno kvalifikovať ako potrebné, t. j. nevyhnutné (na účelné bránenie práva), a teda ich náhrada nemohla byť vedľajšiemu účastníkovi priznaná. Nebolo možné prehliadať ani samotný cieľ združenia, ktorým je aktivita združenia v konaní pred súdmi na strane spotrebiteľa, čo zahŕňa aj aspekt uplatňovania práv spotrebiteľa vrátane poskytovanie poradenstva so zameraním na neprijateľné zmluvné podmienky a všeobecnú ochranu práv spotrebiteľa (ako to vyplýva už z názvu združenia). V prípade akceptovania účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka, združenie by predstavovalo len pasívny subjekt, ktorý existuje sám pre seba.

22. Vyššie uvedená argumentácia sa vzťahuje na uplatnené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v celom rozsahu, ktoré z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné priznať vôbec.

23. Odvolací súd sa však nestotožnil s odvolacou námietkou žalobkyne týkajúcou sa povinnosti predložiť súhlas účastníka konania so vstupom vedľajšieho účastníka do konania v zmysle novej právnej úpravy (zákonom č. 353/2014 Z. z.). Podľa § 93 ods. 3 O. s. p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014) súčasťou oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka nemusel byť (nevyžadoval sa) súhlas účastníka, popri ktorom sa vedľajší účastník zúčastňuje na konaní. Z dôvodu, že združenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu oznámilo svoj vstup do konania ešte 7. septembra 2014 (teda za účinnosti právnej úpravy, ktorá nevyžadovala súhlas účastníka konania ako súčasť oznámenia vedľajšieho účastníka o vstupe) a nebolo preukázané, že žalovaný so vstupom vedľajšieho účastníka na jeho strane nesúhlasil, boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre vznik vedľajšieho účastníctva v predmetnom konaní.

24. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 388 CSP a Združeniu na ochranu spotrebiteľov OBRANA náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie nepriznal.

25. Ustanovenie § 257 CSP slúži k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené právo, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvodne vynaložil, vzhľadom na existenciu uvedených okolností (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 5/2011). Rozhodovanie o náhrade trov konania nemôže byť len mechanickým posudzovaním výsledkov sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutie, pričom takéto rozhodnutie má byť zrejším a logickým ukončením celého súdneho konania, posudzovaním veci v širších súvislostiach (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 2904/16).

26. O náhrade trov odvolacieho konania bolo preto rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 257 CSP, na základe ktorých odvolací súd nepriznal žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania, z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V danom prípade bolo primárne dôležité posúdenie procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý ex offio, teda bez návrhu, rozhodol o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré neboli predmetom konania, pričom svoje rozhodnutie nedosiahol predvídateľným postupom. Žalovaný, rovnako ako žalobkyňa, svojimi postojmi v sporovom konaní vo veci samej, nemohol ovplyvniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý bez umožnenia stranám konania zaujať akýkoľvek postoj k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok, rozhodol o určení zmluvných podmienok za neprijateľné. Žalovanému, z hľadiska hmotnoprávných i procesných právnych vzťahov považovaného za slabšiu stranu v spore, nemožno pripisovať neúspech v odvolacom konaní, ktorý by si privodil akýmkoľvek svojím postojom, prípadne správaním v konaní. Bola tak preukázaná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré nebola náhrada trov odvolacieho konania žalobkyňi priznaná.

27. Vo vzťahu k napádanému výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, je potrebné konštatovať dôvod nepriznania náhrady trov odvolacieho konania, s poukazom na neúčelnosť trov právneho zastúpenia v hromadných veciach žalobkyne. Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom (advokátkou obchodnou spoločnosťou) v tzv. hromadných veciach (skutkovo a právne takmer totožných), kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu a individualizáciu konkrétnej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 9/2013). Na neúčelnosť trov konania v tzv. hromadných veciach poukazovala aj samotná žalobkyňa, vo vzťahu k právnenému zastúpeniu vedľajšieho účastníka, hoci aj prostredníctvom zástupcu žalobkyne sú takéto hromadné podania podávané. Zastupovanie za účelom predloženia opakovaného podania nemá charakter účelného úkonu, preto trovy právneho zastúpenia žalobkyne už z dôvodov uvádzaných samotnou žalobkyňou boli považované za neúčelné. Aj pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania platí vyššie uvedený zákaz zneužitia práva, aby uplatňovanie náhrady trov konania nepredstavovalo dôsledok zneužitia noriem procesného práva.

28. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.